

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/151/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323203182
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323203182.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: C. B., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom D. – E., F. G. XX/X a A. B., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Ožďany, t.č. H. XXX, I. J. K., L. M., na návrh matky o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. A., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 20-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 18.09.2023.

II. Zaostané výživné za obdobie od 18.09.2023 do 19.10.2023 vo výške 20,04 eur je otec p o v i n n ý zaplatiť popri bežnom výživnom splatnom v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu zo dňa 22.11.2022, č. k. 10P/66/2022-70.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa dňa 18.09.2023 doručila Okresnému súdu Levice návrh na zvýšenie výživného. V písomnom návrhu poukázala na zmenu pomerov na strane syna v súvislosti s nástupom na strednú školu. Výživné navrhla určiť na sumu 200,- eur mesačne. Na pojednávaní uviedla, že synovi musela zakúpiť pracovné ošatenie, t.j. bagenče za 40,- eur, montérky a vrchnú bundu za 60,- eur. Pri zhoršenom počasí syn cestuje do školy autobusom, cestovný lístok stojí 0,50 eur. Keďže sa dieťa nestravuje v škole, nosí si väčšiu desiatu a niečo

si zakupuje. Len na zabezpečenie stravy počas vyučovania mesačne vynaloží 100,- eur a takú istú sumu na stravu pre dieťa doma (večere, víkendy). Na ošatenie pre dieťa ročne vynaloží okolo 500 – 600,- eur a hygienu 20,- eur mesačne. Otec dieťaťa s ňou nekomunikuje. Potvrdila, že komunikovala s jeho priateľkou. Syn nebol u otca cez prázdniny, keďže mal nohu v sadre 1,5 mesiaca, čo ukázal i otcovi pri video-hovore a následne pol mesiaca chodil na rehabilitácie. Tiež potvrdila, že otec dieťaťa v mesiaci júl zaslal mobilný telefón s tým, že je to darček k 15-tim narodeninám. Pokiaľ by otec mal záujem, mohol by sa informovať ohľadne syna v škole, keďže mu syn oznámil, do akej školy chodí, aj meno triedneho profesora. Do komunikácie syna s otcom vôbec nezasahuje. Niekedy otec dieťaťa zavolá, keď je ešte v škole. Po príchode domov sa učí a pokiaľ mu zostane čas, otcovi zavolá späť. Tiež sa stane, že otec nezdvihne. Uviedla, že naďalej býva v spoločnej domácnosti s priateľom a tiež so svojou maloletou dcérou. Záverom vyjadrila súhlas so zvýšením výživného na sumu 150,- eur mesačne.

2. Súd rozhodol v neprítomnosti otca, ktorý neúčast' ospravedlnil z dôvodu vzdialenosti, keďže žije v Českej republike, ako aj nepriaznivého zdravotného stavu. V písomnom vyjadrení uviedol, že so zvýšením výživného na 200,- eur nesúhlasí. Z dôvodu zdravotných problémov nebude môcť pracovať v 12-hodinových smenách a teda mu klesne príjem. Navrhol výživné zvýšiť na 50,- eur mesačne. Poukázal na to, že pokiaľ synovi volá, nedvíha telefón. Dňa 17.07.2023 mu poslal nový telefón. Mal záujem, aby syn prišiel do ČR, avšak neprišiel. Pri každej komunikácii matka dieťaťa uráža jeho rodinu, žiada viac peňazí. Nie je pravdou, že by mu priateľka bránila v kontakte so synom, veď sama s matkou dieťaťa telefonovala, aby sa dohodli ohľadne prázdnin. Žiadal, aby mu syn ukázal vysvedčenie a tiež prihlášku na strednú školu, čo neurobil.

3. Kolízny opatrovník, s poukazom na záujem maloletého dieťaťa navrhol výživné zvýšiť na sumu 150,- eur mesačne.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Vyživovacia povinnosť otca k maloletému A. bola naposledy upravená rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 22.11.2022 č.k. 10P/66/2022-70, ktorým rozhodnutím bolo zvýšené výživné zo strany otca na sumu 100,- eur mesačne od 26.04.2022. Zaostané výživné za obdobie od 26.04.2022 do 22.11.2022 vo výške 489,12 eur súd povolil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 15,- eur popri bežnom výživnom pod stratou výhody splátok. V tom čase maloletý A. navštevoval 9. ročník základnej školy. Matka mu poskytovala vreckové 10 – 15,- eur a dobíjala kredit 6 – 7,- eur mesačne. V škole sa maloletý nestravoval. Trpel astmou, v ktorej súvislosti užíval lieky. Matka ako živnostníčka dosahovala príjem 800,- eur mesačne. Žila v spoločnej domácnosti s priateľom, v nehnuteľnosti v jeho spoluvlastníctve. Jej priateľ bol zárobkovo činný. Hospodárili spoločne, pričom mesačné náklady na bývanie predstavovali do 300,- eur. Tiež mala vyživovaciu povinnosť k maloletej N., nar. XX.XX.XXXX, ktorej otec zomrel a bol jej na toto dieťa vyplácaný sirotský dôchodok. Rodinné prídavky poberala na dve maloleté deti vo výške 60,- eur mesačne. Otec bol zamestnaný, jeho príjem bol v prepočte 1 297,24 eur. Žil v spoločnej domácnosti s priateľkou. Zo mzdy mal nariadené zrážky na základe insolvenčného konania. Za nájom uhrádzali 246,40 eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemal.

5. V súčasnosti je maloletý A. (od 01.09.2023) študentom Strednej odbornej školy technickej v Tlmačoch. Ročný poplatok združeniu rodičov predstavuje 20,- eur. Jednorazové náklady na pracovné ošatenie a obuv na odbornú prax na začiatku školského roka boli

celkovo vo výške 100,- eur. Naďalej je astmatik, avšak lieky užíva len v prípade zhoršenia zdravotného stavu. Mesačne mu matka poskytuje 100,- eur na stravu počas dochádzky do školy (keďže sa nestravuje v školskej jedálni, jedlo si nosí z domu, resp. zakupuje) a 100,- eur vynaloží na stravu pre dieťa v domácom prostredí. Náklady na hygienu predstavujú okolo 20,- eur mesačne. Ročné náklady na ošatenie sú vo výške okolo 500 – 600,- eur. Osobitné záujmy dieťaťa, s ktorými by boli zvýšené náklady matka súdu nepreukázala.

5.1. Matka je naďalej živnostníčkou. Podľa predloženého daňového priznania za r. 2022 dosahovala príjmy vo výške 11 624,25 eur, výdavky 7 931,55 eur, základ dane 3 692,70 eur. Podľa vyjadrenia matky, jej mesačný príjem sa pohybuje od 800,- do 1 000,- eur mesačne. Uhrádza odvody do zdravotnej poisťovne 85,- eur a sociálnej poisťovne 200,- eur. Žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý podiel na byte previedol na svoje deti. Výška preddavkov spojených s užívaním bytu a nákladmi za energie sa oproti času ostatného rozhodnutia nezmenila (300,- eur mesačne). Tiež uhrádzajú poplatok za internet 50,- eur mesačne a 200,- eur ročne za komunálny odpad. Priateľ matky je tiež živnostník. V súčasnosti (od 01.01.2023) matka pobera pre obe deti rodinné prídavky vo výške 120,- eur mesačne (60,- eur pre každé dieťa).

5.2. Otec maloletého je naďalej zamestnaný. Predložil doklad o práceneschopnosti od 25.09.2023. Z otcom predloženého mzdového listu vyplýva, že v súčasnosti dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 1 310,98 eur. Naďalej žije v spoločnej domácnosti s priateľkou. Otec nepredložil doklady, ktoré preukazujú jeho súčasné pravidelné mesačné, resp. ročné náklady.

5.3. Naďalej rodičia maloletého dieťaťa nehnuteľný majetok nevlastnia. Počet ich vyživovacích povinností sa nezmenil.

6. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

8. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

9. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

10. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy,

ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Súd poukazuje na to, že povinnosťou oboch rodičov, je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich riadneho náležitého telesného a duševného vývoja, za ktorým účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

16. Účelom výživného je uhrádzanie nielen priebežne sa vyskytujúcich bežných potrieb maloletého dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných k jeho všestrannému vývoju. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom musí mať súd na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoju záujmov a záľub, prípadne prípravu na povolanie.

17. Základnými pravidlami pri určovaní výšky výživného sú jednak odôvodnené potreby oprávneného, ako i schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie – potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, či kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho konania, ale aj na potencionálne príjmy, teda nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav,

kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a pod. Skúma tiež majetkové pomery, ktoré posudzuje komplexne, okruh osôb, ktorým je povinný poskytovať výživné, zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred stratou zamestnania, ak sa preukáže, že sa povinný vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku.

18. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že od ostatnej úpravy výživného síce neuplynulo dlhé obdobie, avšak došlo k závažnej zmene pomerov na strane maloletého A., ktorý začal navštevovať odborné učilište, teda v súčasnosti sa štúdiom pripravuje na svoje budúce povolanie. V tejto súvislosti pribudli náklady na cestovné, zakúpenie pracovného ošatenia na prax, pričom maloletý fyzicky vyspieva, v ktorej súvislosti dochádza k zvýšeniu nákladov na jeho stravovanie, ošatenie, kultúrne i športové vyžitie. Na strane rodičov súd nezistil kvalifikovanú zmenu pomerov oproti stavu v čase ostatného rozhodnutia vo výživnom.

19. Súd ustálil odôvodnené nevyhnutné mesačné náklady na dieťa vo výške 348,66 eur (stravné 200,- eur, ošatenie 50,- eur, alikvotná časť na bývanie pre 1 osobu v domácnosti matky 75,- eur, poplatok rodičovskému združeniu 1,66 eur, cestovné 22,- eur). Časť výdavkov maloletého A. je vo výške 60,- eur pokrytá rodinnými prídavkami, ktoré matka poberá na maloleté dieťa, teda rodičia sa majú spoločne podieľať na výdavkoch sna, ktoré predstavujú 288,66 eur mesačne. pokiaľ otec uhradí určené zvýšené výživné vo výške 150,- eur, príspevok matky predstavuje 138,66 eur, ktorú sumu podľa názoru súdu je matka schopná maloletému dieťaťu zo svojho príjmu poskytnúť i napriek tomu, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére, ktorej výživ je v sčasti zabezpečená tiež rodinnými prídavkami, ako i sirotským dôchodkom priznaným maloletej.

20. Výživné v súlade s § 77 ods. 1 Zákona o rodine, súd zvýšil odo dňa začatia konania (podania návrhu), t.j. od 18.09.2023. Za obdobie od 18.09.2023 do dňa rozhodnutia súdu 19.10.2023 (ešte nebolo splatné výživné, keďže otec je povinný ho platiť do 20-teho dňa v mesiaci) vznikla otcovi na výživnom zaostalosť vo výške 20,04 eur (mal zaplatiť za september 2023 alikvotnú časť 150,- eur x 30 dní = 5,- eur x 12 dní, t.j. 60,- eur; zaplatil alikvotnú časť 100,- eur x 30 dní = 3,33 eur x 12 dní, t.j. 39,96 eur), ktorú je povinný zaplatiť popri bežnom výživnom splatnom v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku.

21. Súd na doplnenie uvádza, že napriek skutočnosti, že maloletý A. je zverený do osobnej starostlivosti matke, naďalej majú obaja rodičia zachované práva a povinnosti k svojmu synovi v plnom rozsahu. Otec má právo na informácie ohľadne školských výsledkov, zdravotného stavu, resp. iných podstatných okolností týkajúcich sa maloletého. Tieto informácie otec má právo ako zákonný zástupca získať i bez súhlasu matky priamo zo školského zariadenia maloletého, ošetrojúcej lekárky dieťaťa, meno a sídlo ktorej je na požiadanie povinná mu poskytnúť matka dieťaťa. V prípade, že by otcovi maloletého boli informácie ohľadne maloletého A. odopierané, má právo domáhať sa na súde uloženia povinnosti podávať mu informácie ohľadne syna v stanovených lehotách, matkou. Je potrebné, aby si rodičia uvedomili, že v najlepšom záujme ich spoločného dieťaťa musia ohľadne záležitostí syna viesť vecnú a slušnú komunikáciu, bez ohľadu na ich prípadné vzájomné nepriateľské postoje.

22. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).